

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากร
องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ผู้วิจัย : พระสมมาตย์ สนมโน (สุระนิตย)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: ดร.อัครเดช พรหมกัลป์, ศศ.บ., พธ.ม., พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)

: พระครูสิริศิริรักษ์, ดร., พธ.บ., รป.ม., พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)

วันสำเร็จการศึกษา : ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาระดับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ๒) เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางพัฒนาการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ดำเนินการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ พนักงานส่วนตำบลในองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่อำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน ๑๘๒ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากร คือ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๗ คน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า

๑) การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๒๔$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านฉันทะ (ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น) ($\bar{X} = ๓.๓๕$) รองลงมาคือ ด้านวิมังสา (การพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลในสิ่งนั้น)

($\bar{X} = 3.27$) ด้านวิริยะ (ความเพียรพยายามทำในสิ่งนั้น) ($\bar{X} = 3.23$) ด้านจิตตะ (การเอาใจใส่ในสิ่งนั้น) ($\bar{X} = 3.10$) ตามลำดับ

๒) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนบุคลากรที่มีอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

๓) ปัญหา อุปสรรคของการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า บุคลากรขาดความมุ่งมั่นและได้รับการมอบหมายเป็นงานที่ไม่ถนัด ตำแหน่งงานไม่ตรงกับความรู้ ความสามารถซึ่งเป็นผลมาจากความลำเอียงและไม่เป็นธรรม แนวทางพัฒนาการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าบุคลากรได้รับการพัฒนาศักยภาพอยู่เสมอ อีกทั้งยังเอาใจใส่ในงาน มีความซื่อสัตย์เที่ยงตรงต่อการปฏิบัติงาน และบังคับบัญชาควรเห็นอกเห็นใจลูกน้อง ไม่เอาแต่ประโยชน์ตัว ไม่ลำเอียง เป็นธรรม บุคลากรทุกฝ่ายและมีความรอบรอบในการปฏิบัติงาน มีการติดตามประเมินผล และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมบุคลากรในหน่วยงานตลอดจนมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถของบุคลากร

Thesis Title : An Application of Iddhibadha for the Development of the Personnel Performance at Sub-District Administrative Organizations in Wichienburi District, Phetchabun Province

Researcher : PhraSommat Sontamano (Suranit)

Degree : Master of Arts (Public Administration)

Thesis Supervisory Committee

: Dr. Akkaradecha Brahmakappa

B.A., M.A., Ph.D. (Public Administration)

: Phrakhrusirikirak, Dr., B.A., M.A., Ph.D. (Public Administration)

Date of Graduation : March 15, 2016

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the level of an application of Iddhibadha for the development of the personnel performance at Sub-District Administrative Organizations in Wichienburi District, Phetchabun Province, 2) to study the application of Iddhibadha for the development of the personnel performance at Sub-District Administrative Organizations in Wichienburi District, Phetchabun Province by classifying on the personal factors, and 3) to study the problems, obstacles and ways for the development of an application of Iddhibadha for the development of the personnel performance at Sub-District Administrative Organizations in Wichienburi District, Phetchabun Province.

This research applied the Mixed Methods Research consisting of the qualitative and quantitative research. The sample was 182 personnel at Sub-District Administrative Organizations in Wichienburi District, Phetchabun Province. The tools of the research were questionnaire and in-Depth interview from the 7 key informants. The analysis of data used Statistical Package for Social Science. The statistics for analysis data used Frequencies, Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test and F-test with One Way ANOVA and Least Significant Difference: LSD.

Results of the Research

1. Overall, the application of Iddhibadha for the development of the personnel performance at Sub-District Administrative Organizations in Wichienburi District, Phetchabun Province was at the middle level ($\bar{X}=3.24$). When considering each aspect, it was found Chanda (Desire) was at the highest level ($\bar{X}=3.35$). Then, the Vimamsā (discrimination) was ($\bar{X}=3.27$) and the Viriya (Energy or will) was ($\bar{X}=3.23$). Moreover, the Citta (Consciousness) was at the lowest level ($\bar{X}=3.10$).

2. The personnel having the different gender had the different opinion toward study the application of Iddhibadha for the development of the personnel performance at Sub-District Administrative Organizations in Wichienburi District, Phetchabun Province at 0.05 statistical significance. Therefore, the hypothesis was accepted. However, the personnel having the different age, degree of education, position and income had no the different opinion toward study the application of Iddhibadha for the development of the personnel performance at Sub-District Administrative Organizations in Wichienburi District, Phetchabun Province. Therefore, the hypothesis was denied

3. The problems and obstacles of the application of Iddhibadha for the development of the personnel performance at Sub-District Administrative Organizations in Wichienburi District, Phetchabun Province were that the personnel had no commitment to work. The position of the personnel was unsuitable to their knowledge and capability because of the bias and unfairness.

The ways for the development of an application of Iddhibadha for the development of the personnel performance at Sub-District Administrative Organizations in Wichienburi District, Phetchabun Province were that the personnel should always be developed the potential, pay attention to the work, and be honest to the work. The commander should be fair and sympathize with the ordinates, work carefully, follow and evaluate the work and provide the activities for promoting the personnel. Moreover, the commander should assign the duty suitable to the capability of the personnel.